

TILLSAMMANS I STADEN

Församlingsinstruktion 2025-2028
Göteborgs domkyrkopastorat

Foto Anna Rikner

Svenska
kyrkan

I enlighet med kyrkoordningen presenterar Domkyrkopastoratet en reviderad församlingsinstruktion för åren 2025 till 2028. I samverkan med församlingsråden och medarbetarna har dokumentet tagits fram, formats i remissrundor, fastställts av kyrkofullmäktige och slutligen utfärdats av domkapitlet.

Tillsammans i staden uttrycker viljan att verka som kyrka i centrala Göteborg. Svenska kyrkans församlingar har sedan stadens grundande 1621 funnits här och bidragit till människors väl. Det vill vi fortsätta med på bästa sätt.

Idag ser vi tydligare hur församlingarnas samverkan inom pastoratet kan ge effekter. Insikten har vuxit att vi berikar varandra och gör varandra bättre.

Tre nya prioriterade områden aktualiserar detta: Tillsammans vill vi vara en tydlig röst i vår stad, både för kyrkans ärende att värna människovärdet och för dem som har svårt att få sin röst hörd. Tillsammans vill vi verka för gemenskap i många olika former, både i kyrkorna och på olika mötesplatser i staden. Tillsammans vill vi också ta ansvar i samhället genom att bära uppdrag som en enskild församling inte har resurser för.

Därmed pekas på en gemensam inriktning för Domkyrkopastoratet. Den ger kraft för det gemensamma uppdraget att vara kyrka och utrymme för varje del att verka enligt lokala traditioner och förutsättningar.

Ett profetord i bibeln påminner om att vi ska söka stadens bästa och be för den (*Jeremia 29:7*). Låt oss göra det tillsammans.
I Jesu namn.

Stefan Hiller, domprost

Världen omkring oss

- församlingspresentation

Göteborgs domkyrkopastorat utgörs av församlingarna Annedal, Haga, Johanneberg, Vasa, Tyska Christinae och Domkyrkoförsamlingen. I dessa församlingar finns tillsammans nio kyrkor.

I pastoratet ingår även Universitetskyrkan, Verksamheten Stella för människor med funktionsvariation samt Sjukhuskyrkan på Sahlgrenska universitetssjukhus och Högsbo sjukhus.

Göteborgs domkyrkopastorat omfattar de centrala delarna av Göteborg. Inom pastoratet ryms en bredd av institutioner och arenor. Allt ifrån Liseberg och evenemangsstråket till sjukhus, äldreboenden, universitet, skolor och förskolor.

Inom pastoratets gränser finns de flesta större kristna samfund representerade, i likhet med många andra religioner.

I pastoratet bor ungefär 80 000 invånare. Knappt hälften av dem, ca 48%, är medlemmar i Svenska kyrkan. De tillhöriga i Tyska Christinae församling, som är en icke-territoriell församling, finns i hela Göteborgsregionen. Pastoratet har ett positivt befolkningsnetto då det nästan är dubbelt så många som föds jämfört med hur många som dör i området. Ändå har pastoratet haft en stadig nedgång i medlemsantal eftersom betydligt färre personer döps jämfört med hur många medlemmar som avlider. Inflyttningen till området har dock gjort att antalet kyrkotillhöriga minskat i lägre takt. En positiv trend inom pastoratet är att antalet besökare till kyrkorna i centrum stadigt har ökat de senaste åren.

En majoritet av invånarna i Domkyrkopastoratet är mellan 20 och 40 år, varav en stor del är studenter. Majoriteten av den vuxna befolkningen är välutbildade och högavlönade. Pastoratet har en lägre andel människor med utländsk bakgrund jämfört med övriga Göteborg. Staden växer och förändras just nu och de närmsta åren kommer bostäder för tusentals människor att uppföras, samtidigt som infrastrukturprojekt som Västlänken växer fram. Västlänkens tre nya centrala knytpunkter kommer att ligga inom pastoratet.

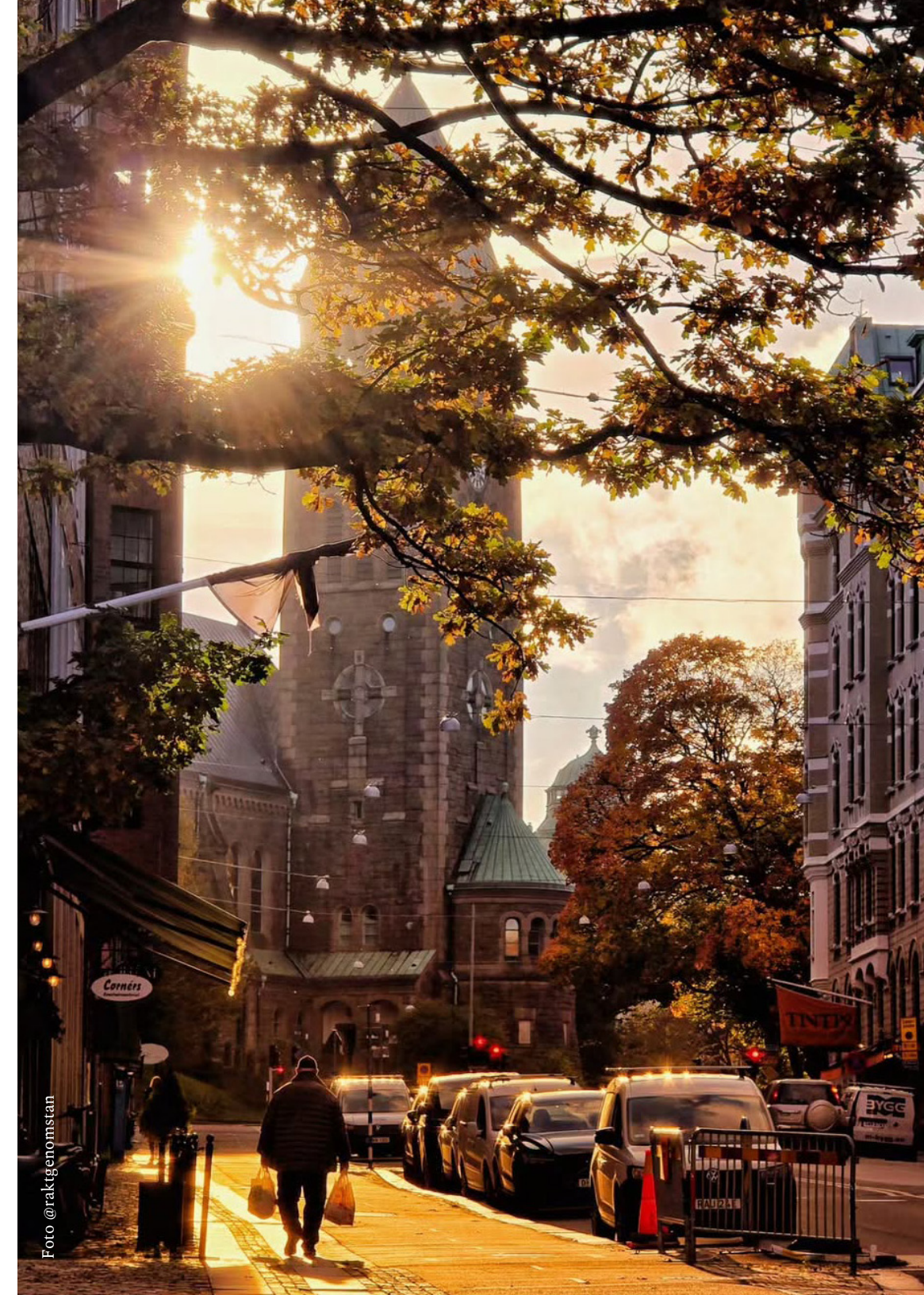

Foto @rakigenomstan

En kyrka för alla

- *omvärldsanalys*

Närvaro: I takt med att Göteborg växer behöver Domkyrkopastoratet planera för olika former av närvaro i de nya områden som uppstår och planera för verksamheter som riktar sig till boende, men också besökande, pendlare, elever, evenemangsbesökare, patienter, med flera. Vikten av att samarbeta och att ha verksamhet som är synlig utanför kyrkans väggar blir allt större när staden förändras och de tillfälliga besökarna blir fler.

Hopp: Att förmedla hopp har blivit en viktigare uppgift för kyrkan under de senaste åren när samtiden blivit alltmer hotfull. Pandemi, krig, ökat våld i världen och den globala klimatkrisen har lett till en fördjupad känsla av allvar och fara. I tider av oro visar historien att en närvarande och synlig kyrka som erbjuder olika former av gemenskap är viktig. Det är angeläget att förmedla hopp, trons grund och en framtidstro.

Hållbarhet: Klimatfrågan har alltmer visat sig vara en rättvisefråga. I solidaritet med hela Guds skapelse är det av stor vikt att Domkyrkopastoratet ställer om till hållbart resursutnyttjande och på så sätt bidrar till rätten till värdiga liv för hela jordens befolkning och framtida generationer. Genom vårt handlande och våra ord kan vi, som kyrka, också påverka andra aktörer att ställa om.

Inkludering: Varje enskild människas upplevelse av och möte med Gud ska omges av lyhördhet och respekt. Förkunnelsen är ett levande ord och kyrkan ska vara relevant för människors liv och vardag. Alla ska känna sig välkomna i Domkyrkopastoratets kyrkor, gudstjänster och verksamheter oavsett kön, sexuell läggning, etnisk tillhörighet eller funktionsvariationer. Pastoratets alla församlingar står för en inkluderande och välkomnande kyrka där mångfald är en rikedom.

Foto Magnus Aronson/Ikon

Pastoralt program

Pastoratets församlingar och övriga verksamheter samverkar enligt den gemensamma plan som går under namnet "Nya kartan" i vilken församlingarnas samordningsansvar anges.

Dessa är: *Konfirmandverksamhet*: Annedals församling; *Musikverksamhet och kultur*: Domkyrkoförsamlingen; *Diakonal verksamhet*: Vasa församling; *Missionsverksamhet*: Johannebergs församling; *Undervisning och skola*: Haga församling; *Tyskspråkig verksamhet*: Tyska Christinae församling. Samordningens syfte är att fördela pastoratets samlade resurser så att de gemensamma målen uppnås.

Gudstjänst - Gudstjänsten är församlingens centrum där Ordet, evangeliet om Jesus förkunnas, måltiden delas och från vilken vi sänds ut i världen. Gudstjänsten är församlingens gemenskap, där prästen har ett särskilt ansvar och som i hög grad förbereds och genomförs med övriga anställda och ideella medarbetare.

Församlingsråden har ett särskilt ansvar för gudstjänsten enligt kyrkoordningen, 17 kap.

Omvärldsanalysen visar att 20–40 åringar är en stor grupp bland församlingsborna och att många vill engagera sig. En utmaning för Domkyrkopastoratet är att skapa gudstjänster och verksamheter som talar till storstadsmänniskans andliga längtan och religiösa behov. Här kan en större betoning på den bredd och mångfald i uttryck och karaktär som Domkyrkopastoratet står för göra att vi tillsammans kan nå fler.

Till gudstjänsten hör också de kyrkliga handlingarna. I tider med låg kyrkogång och kyrkotillhörighet ser vi att de kyrkliga handlingarna blir än viktigare. Vid sådana tillfällen har kyrkan en värdefull kontaktyta med människor som lever sitt vardagsliv med en större distans till kyrkan.

Foto Emilia Dalén

Undervisning och lärande - Undervisningen i Domkyrkopastoratet ska fördjupa relationen till Gud och hjälpa till att nå djupare i kyrkans berättelser, liv och lära. Undervisningen ska utgå ifrån människors förutsättningar och behov och visa på sambandet mellan kyrkans berättelser och människors livsfrågor.

En spännande utmaning i dessa tider, när allt fler visar intresse för kyrkans djup, är att formulera en kristen etik och visa på hur den kristna tron kan bidra till rättvisa och fred. Genom att tolka och uttrycka kristen tro, så att dess förmåga att ge oss människor mening och livsmod blir tydlig, blir vi också tydligare för dem i pastoratet som söker stöd och djup i tillvaron.

Domkyrkopastoratet erbjuder barn och ungdomar undervisning bland annat inom kör- och barnverksamhet och vid konfirmationsundervisning.

Konfirmationsundervisningen är central för relationsbyggandet. Befintliga konfirmander är till största delen ungdomar som är boende i andra pastorat än vårt eget. En utmaning för Domkyrkopastoratet är att nå fler av de ungdomar som är folkbokförda hos oss.

Diakoni - Domkyrkopastoratets diakoni grundar sig i varje människas värde som en av Guds skapelser, att vara Jesus utsträckta händer och se på människor med hans ögon. Det diakonala förhållningssättet utgår från att möta varje människa med omsorg, särskilt i livets utsatta situationer, att vara hoppets röst i vår tid och i vårt område. Därför kan diakonin också ha en profetisk röst som belyser orättfärdiga strukturer och protesterar när människor far illa. Diakoni innebär både omsorg om den enskilda människan och gemenskapsfrämjande verksamheter.

Diakoni är hela församlingens angelägenhet och uppgift. Diakoner har en särskild uppgift i att organisera församlingens diakonala arbete: att bistå, handleda och inspirera. Pastoratet samverkar med andra församlingar såväl som med myndigheter, trossamfund, vårdinstitutioner och ideella organisationer för att göra Göteborg till en mer medmänsklig stad.

Tillsammans med Act Svenska kyrkan arbetar vi internationellt långsiktigt mot fattigdom, förtryck och orättvisor.

Mission - Jesus sände ut sina lärjungar i världen för att vittna, döpa, upprätta och hela (Matt 28:19-20). Alltsedan dess har mission varit en del av kyrkans väsen.

Goteborgs domkyrkopastorat ser på mission som allas uppgift. Det handlar om att ha ett missionerande förhållningssätt, vilket innebär att stå fast i sin tro, att förvandla men också vara öppen att låta sig själv förändras. Mission i detta synsätt är att räcka evangeliet och ömsesidigt möta varandra med ödmjukhet och lyhördhet samt att bjuda in till samtal och möten kring sin tro och det man erfarit.

Domkyrkopastoratets olika kyrkor erbjuder dagligen besökare kulturella upplevelser och är viktiga kulturaktörer i staden. Hundratals körsångare i olika åldrar berikar gudstjänster och konserter. Genom pastoratets kulturella bredd finns en stor kontaktyta som når både medlemmar och övriga församlingsbor samt tillfälliga besökare.

Särskilda bestämmelser kring kyrkor, församlingar & verksamheter

Några av pastoratets församlingar och kyrkor har särskilda förhållanden vilka regleras av kyrkoordningen och andra bestämmelser. Dessutom finns pastoratsgemensamma verksamheter i pastoratet. Nedan redovisas dessa.

Domkyrkan – I pastoratet ligger Gustavi domkyrka som både är församlingskyrka för Domkyrkoförsamlingen och hela stiftets katedral. Här firar församlingen sina gudstjänster och här viger biskopen präster och diakoner. Domkyrkan har som stiftets katedral uppdraget att tillhandahålla ett rikt gudstjänstliv, vara en samlande plats för människor runt om i stiftet och stå till tjänst när biskop och stift kallar till samlingar.

Genom att såväl domprostens och domkyrkoorganistens tjänst i kyrkoordningen är reglerade som viktiga delar i stiftsorganisationen så stärks pastoratets uppdrag gentemot stiftet ytterligare, vilket också visas genom stiftets ekonomiska bidrag. Domkyrkans roll som hela stiftets katedral ökar kravet på församlingen och pastoratet att utveckla katedralsdelen i Domkyrkans uppdrag.

Tyska Christinae församling – Tyska Christinae församlings särställning inom Svenska kyrkan regleras i kyrkoordningen 35 kap, 3 § och 8 §, samt i Svenska kyrkans bestämmelser 2016:9.

Församlingens upptagningsområde omfattar hela Göteborgsregionen. Största delen av församlingens ca 850 medlemmar har tyska som första språk. Tyska språket är en central länk som låter andra skillnader, som tillhörighet till annat kristet trossamfund eller den regionala härkomsten träda tillbaka, och skapar en känsla av förtrogenhet och trygghet, till och med hemkänsla.

Komministern med ett tidsbegränsat förordnande som rekryteras från en av EKD:s medlemskyrkor bidrar till att församlingen tar del av utveckling inom teologi och aktuella samhällsfrågor i Tyskland. Dessutom delar komministern erfarenheten av att vara ny i Sverige med de 300–400 människor som flyttar in i Göteborgsområdet från tyskspråkiga länder varje år.

Med sin språkkompetens är Tyska församlingen långt utöver församlings-

500
PAREKLAN
1870-1871
Det er tidligere oplyst af de
berømt berømte
Pareklean
1870-1871

gränserna den naturliga samtalspartnern i sammanhang där tyskspråkig självvård efterfrågas. Även all undervisning i församlingen bedrivs på tyska. Med öppenhet som ledord strävar vi efter en kultur som gör att människor känner sig välkomna, oavsett könstillhörighet, sexuell läggning, bakgrund eller härkomst.

Denna attityd påverkar inte minst hur församlingen utformar sina gudstjänster som firas på tyska, såvida inte församlingsrådet fattar beslut om undantag där det finns särskilda skäl.

Pastoratgemensamma verksamheter - Sjukhuskyrkan är ekumenisk och drivs i samverkan med frikyrkornas Samverkansråd. Sjukhuskyrkan finns för patienter, närstående, personal samt vårdstuderande, oavsett tro. Verksamheten, bestående av samtal, självvård, kyrkliga handlingar föreläsningar och reflektionsgrupper bedrivs i huvudsak på Sahlgrenska universitetssjukhus och på Högsbo sjukhus.

Sjukhuskyrkan är en del av sjukhusets krisorganisation samt samverkar och har dialog med företrädare för andra religioner.

Universitetskyrkan finns till för drygt 65 000 studenter och 10 000 anställda vid Göteborgs Universitet och Chalmers Tekniska Högskola. Verksamheten är ett ekumeniskt samarbete och bedrivs inom ramen för ett samverkansavtal med båda lärosätena. Universitetskyrkans närvaro på Campus och relationsbygge genom nätverksarbetet skapar förtroende och underlättar för såväl studenter som medarbetare att söka kontakt angående självvårdssamtal eller krisstöd.

Verksamheten Stella har sin hemvist i Guldhedskyrkan och är verksamhet för personer med kognitiva funktionsvariationer. I Stella kan alla få ta plats och alla kan hitta sin plats och det finns körer, kulturella grupper samt gemenskapsskapande grupper. Inom Verksamheten Stella erbjuder vi också regelbundet konfirmation i Guldhedskyrkan för denna målgrupp.

Näringsverksamhet Förskolan Trädet drivs i Johannebergs församling och har barngrupper i åldrarna 1-5 år. Verksamheten grundar sig på den kristna trons värderingar om alla människors lika värde samt på läroplanen för förskolan, skollagen och barnkonventionen.

Vår framtid

Barnkonsekvensanalys - Barnets särställning i Svenska kyrkan och FN:s barnkonvention utgör grunden för att barnets perspektiv prioriteras i pastoratet. Pastoratet arbetar efter en metod att belysa både barnets/ barnens och hållbarhetens bästa i alla beslut. Detta ska vara konkret och med en tydlig verksamhetsanknytning i verksamhetsplanerna.

Hållbar utveckling - innefattar enligt definitionen tre dimensioner: den ekologiska, ekonomiska och sociala. De hör ihop och förutsätter varandra. I Svenska kyrkan lyfter vi fram en fjärde dimension – den andliga och existentiella som omsluter övriga tre. Svenska kyrkans uppdrag när det gäller klimatfrågorna handlar om hur vi ser på oss själva, varandra samt vår relation till skapelsen och Gud. Det är tillsammans vi kallas till ett ändrat sätt att tänka och det är bara tillsammans vi kan åstadkomma och själva bli en del av den omvändelse Gud kallar oss till.

Prioriterade områden

I pastoratet vill vi lägga fokus på följande tre områden:

Röstbärare, Gemenskap och Samhällsansvar.

Fokuset på dessa områden fördjupar de tre prioriterade områdena från församlingsinstruktionen 2021-2024 genom att de 1) bidrar till att påverka medlemsutvecklingen i positiv riktning, 2) stärker det strategiska utbytet med omvärlden samt 3) tar vara på potentialen att vara kyrka i storstad.

RÖSTBÄRARE

”Och Ordet blev människa och bodde bland oss...” – Joh. 1:14

Pastoratet vill ta vara på församlingarnas mångfald och kyrkans unika röst för att låta människor komma till tro. Den mångfald som präglar Domkyrkopastoratet kan bidra till att göra ordet levande i den enskilda människan. Pastoratets församlingar uppmanas till att på sina sätt översätta trons språk till de människor som söker oss. Det profetiska och diakonala förhållningsättet, att vara en röst där det behövs: för människan, för världen och för skapelsen, är också av större vikt i den tid vi lever i. Pastoratets församlingar uppmanas att ta vara på kyrkans korus av röster och låta dessa gå utanför de egna väggarna, i andra sammanhang och på nya mötesplatser.

GEMENSKAP

”Ty där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland dem.” - Matt 18:20

Pastoratet vill bidra till att den kyrkliga gemenskapen växer och att allt fler människor kan hitta ett hem i kyrkan. I en tid av allt större andlig hemlöshet och rotlöshet vill pastoratets församlingar skapa en hemkänsla i kyrkan. Genom att utöka det ideella engagemanget i verksamheterna skapas kristna gemenskaper knutna till en plats. Men lika viktigt är att bidra till en hemkänsla genom att kommunicera kyrkans verksamheter och värderingar för att människor skall känna sig hemma i ”sin kyrka”.

SAMHÄLLSANSVAR

”Men en samarier som var på resa kom och fick se honom ligga där, och han fylldes av medlidande.” – Luk 10:33

Pastoratet vill vara ett stöd och en hjälp för människor och samhället där det behövs. Som kyrka vill vi sträcka oss utanför våra egna byggnaders väggar. I situationer där samhället inte alltid mår med vill vi hitta nya samarbetspartners och bygga upp relationer och samverkansformer med andra aktörer samt hitta nya sätt att finansiera ett sådant arbete där det behövs.

Formalia

Huvudgudstjänster med nattvard under ett kyrkoår

Domkapitlet har beslutat att huvudgudstjänst med nattvard firas minst:

- 30 gånger per kyrkoår i Annedals församling.
- 60 gånger per kyrkoår i Domkyrkoförsamlingen
- 55 gånger per kyrkoår i Haga församling.
- 60 gånger per kyrkoår i Johannebergs församling.
- 60 gånger per kyrkoår i Vasa församling
- En gång per månad i Tyska Christinae församling.

Huvudgudstjänster i församlingar i pastorat

Huvudgudstjänst firas:

- 59 gånger per år i Annedals församling.
- 63 gånger på kyrkoår i Domkyrkoförsamlingen.
- Varje sön- och helgdag, med undantag för sammanlysning upp till fyra gånger per år, i Hagaförsamling
- 64 gånger per år i Johannebergs församling.
- 62 gånger per år i Vasa församling.
- Varje sön- och helgdag på tyska, med undantag för sammanlysning upp till åtta gånger per år i Tyska Christinae församling.

Ekumeniska huvudgudstjänster

Domkapitlet har beslutat att ekumenisk huvudgudstjänst får firas fem gånger per år i Domkyrkopastoratet.

- Annedals församling: 2–3 gånger per år. Öppen för alla samfund, annonseras via Göteborgs-kristna råd (protestantisk katolska och ortodoxa kyrkor).
- Johannebergs församling: 1 gång per år. De samfund som förutom Svenska kyrkan deltar är de församlingar som finns inom Johannebergs församling, dvs: Johannebergs Ekumenia-kyrka, Församlingen Centro (pingst), Livets ord och Persiska New Life Church (en EFS-förening i Johannebergs församling) samt den etiopiska evangeliska församlingen (EFK) i Landalakapell.
- Tyska Christinae: 1 gång per år med följande församlingar: anglikanska, estniska, lettiska, isländska, sverigefinska, kyrkan i Norges hus och Danska Sjömanskyrkan.

Kompetensnivå på kyrkomusikerna

Domkapitlet har beslutat att minst tre av pastoratets/församlingens kyrkomusiker skall vara försteorganister.

I pastoratet finns för närvarande följande kyrkomusikerbefattningar:

- Domkyrkoorganist
- Organister: fyra tjänster
- Kantorer: fem tjänster, med olika tjänstgöringsgrad
- Musiker med annan utbildning: fyra tjänster med olika tjänstgöringsgrad.

Konfirmandundervisning

Domkapitlet har beslutat att pastoratets församlingar ska följa Svenska kyrkans konfirmand-riktlinjer.

Ekumeniska avtal

Domkyrkoförsamlingen har ekumeniskt samverkansavtal med Evangeliska Brödräfsamlingen i Göteborg som tillhör Herrnhutiska rörelsen. Samverkansavtal om bidrag till del av tjänst finns med EFS-föreningen i Buråskyrkan.

Prästtjänster

Stiftsstyrelsen har beslutat att domkyrkopastoratet ska ha minst 16 komministerbefattningar. Pastoratets prästtjänster är disponerade enligt följande:

- Domprost
 - Biträdande kyrkoherde
 - Arbetsledande komministrar (församlingsherdar): fem
 - Komministrar: två i Annedals församling, två i Domkyrkoförsamlingen, en i Haga församling, två i Johannebergs, två i Vasa församling, en i Tyska församlingen
 - Två komministertjänster i Universitetskyrkan
 - Fem komministertjänster i Sjukhuskyrkan Sahlgrenska-Högsbo
- Totalt 24 st.

Övriga tjänster: I pastoratet finns totalt 12 diakonbefattningar.

Kyrkor i pastoratet

Kyrkornas nyttjande (högmässa, veckomässa, andakt och kyrkliga handlingar)

I Annedals församling finns 2 kyrkor.

Annedalskyrkan används 3 gånger per vecka för gudstjänster och kyrkliga handlingar.

Guldhedskyrkan används 5 gånger per vecka för gudstjänster och kyrkliga handlingar.

I Domkyrkans församling finns 2 kyrkor.

Domkyrkan används 14 gånger per vecka för gudstjänster och kyrkliga handlingar.

Mariakyrkan används 2,25 gånger per vecka för gudstjänster och kyrkliga handlingar.

I Haga församling finns 1 kyrka.

Hagakyrkan används 8 gånger per vecka för gudstjänster och kyrkliga handlingar.

I Johannebergs församling finns 2 kyrkor.

Johannebergskyrkan används 10 gånger per vecka för gudstjänst och kyrkliga handlingar.

Buråskyrkan används 4 gånger per vecka för gudstjänst och kyrkliga handlingar.

I Tyska Christinae församling finns en kyrka.

I Tyska Christinae kyrka används två gånger i veckan för gudstjänst och kyrkliga handlingar.

I Vasa församling finns en kyrka.

Vasakyrkan används 13 gånger i veckan för gudstjänst och kyrkliga handlingar.

Kapellet på Sahlgrenska sjukhuset används 6 gånger per vecka för andakt och veckomässa.

Den språkliga mångfalden

Flera av pastoratets kyrkor ligger i centrala Göteborg och möter ett rikt flöde av människor med olika ursprung. I våra kyrkor kan därför bibelläsning, bön och psalm på andra språk än svenska läsas. Tyska Christinae kyrka vänder sig i första hand till tyskspråkiga församlingsmedlemmar och gudstjänstbesökare. När ytterligare behov uppstår tillgodoses det genom samverkan med andra församlingar.

Svenska kyrkan